

Asia: VN/1531/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi alkoholilain muuttamisesta (alkoholijuoman toimittaminen, etämyynti ja markkinointi)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kesko Oyj kiittää mahdollisuudesta antaa asiassa lausunto.

Kannatamme esitystä muuttaa alkoholilakia siten, että se mahdollistaisi kotimaisille vähittäismyyntiluvallisille toimijoille alkoholijuomien toimituksen. Kuluttajille muutos mahdollistaisi alkoholijuomien tilaamisen muun muassa ruoan kotiinkuljetuksen yhteydessä. Lakimuutos parantaisi haja-asutusalueiden kauppojen toimintaedellytyksiä, helpottaen asiakkaiden arkea ja hyödyttäisi etenkin pieniä kauppvoja maaseudulla. Haja-asutusalueilla ruokakauppa on nykyisin usein palvelukeskittymä, jonka merkitys alueensa elinvoimalle on keskeinen.

Alla tarkemmat huomiot esitysluonnoksesta, joiden selkeyttämistä pidämme lain soveltamisen sekä kuluttajien palvelun kannalta erityisen tärkeänä.

Toimituskieltopaikat edellyttävät viranomaiselta ajantasaista listaa

Alkoholipolitiikkaa tulee uudistaa vastuullisesti, johon myös esitys toimituskieltopaikoista tähtää. Ymmärrämme kieltolistan tarkoituksensa, mutta käytännön toteutus vaatii viranomaisen valtakunnallisesti ylläpitämän listan toimituskielto-osoitteista, joka on yhdenmukaisesti kaikkien toimijoiden saatavilla. Yksittäisen vähittäismyynti- tai toimitusluvan haltijan on mahdotonta luotettavasti ja kattavasti ylläpitää toimituskiellon kohteena olevista osoitteista ajantasaista rekisteriä, eikä asiakkaalta ole tarkoituksenmukaista edellyttää vahvistusta toimituspaikan luonteesta tilauksen tai toimituksen yhteydessä.

Jotta osoitetiedot toimituskieltopaikoista olisivat mahdollisimman hyvin ennalta tunnistetut ja toimijat voivat toteuttaa lainkohdan tavoitetta, esitämme, että laki edellyttäisi valvovaa viranomaista ylläpitämään ajantasaista listaa toimituskieltopaikoista koneellisesti luettavassa muodossa. Tämä lista tulisi olla saatavilla alkoholin kotiinkuljetusta harjoittaville toimijoille tietoverkon kautta koko maan kattavana.

Ikärajava Alvonta nykymallin mukaisesti

Alkoholin vähittäismyyntissä ikärajava Alvonta on tehokasta ja alan ohjeistuksen mukaisesti alkoholia sisältävien juomien ostajalta tarkistetaan ikä, mikäli ostaja vaikuttaa alle 30-vuotiaalta. Esitämme, että myös alkoholin toimitusmyyntissä ikärajava Alvonta ja siihen liittyvät käytänteet toteutettaisiin nykymallin mukaisesti.

Tasapuoliset edellytykset toiminnan aloittamiseksi

Aiemmasta alkoholilain muutosesityksestä poiketen nyt ei asetettaisi siirtymäaikoja toimitusmyyntin aloittamiselle lain voimaantulumisesta. Asetettavat uudet lupa- ja koulutusvelvoitteet aiheuttavat viranomaisille ja koulutustahoille uusia vaatimuksia, jotka johtanevat prosessien ruuhkautumiseen. Katsomme, että lupa- ja koulutusasioihin liittyvät prosessit tulisi joko käynnistää ennen lain voimaantumista tai palauttaa lakiin aiemmin esitetyt siirtymäajat.

Lisäksi toimijoille on varmistettava tasapuoliset edellytykset käynnistää alkoholin toimitusmyynti – myös suhteessa etämyyjiin, jotka esityksen perusteella voisivat olla myös samanaikaisesti kotimaassa toimivia alkoholin vähittäismyyjiä. Tämä vääristäisi kilpailua Suomen vähittäiskaupassa, kun ulkomaisen konserniyhtiön kautta toimija kykenisi myymään Suomen markkinaan Alkon monopolin piirissä olevia tuotteita. Kesko ei pidä tämän tyyppisen kiertotien rakentamista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisena. Tämän myötä lopullisessa esityksessä tulisi olla aukikirjoitettuna se, miten viranomaiset varmistavat tasapuoliset toimintaedellytykset.

Nila Niklas
Kesko Oyj